

Valitsuskomisjoni ja Eesti Linnade ja Valdade Liidu delegatsiooni läbirääkimiste koosoleku

PROTOKOLL nr 1

Rahandusministeerium, 09.04.2018

Kell 15.00-16.40

Juhatas: Jaak Aab, riigihalduse minister

Osalesid: Taavi Aas (ELVL), Irja Alakivi (ELVL), Hille Ilves (ELVL), Mihkel Juhkami (ELVL), Andrus Jõgi (Rahandusministeerium), Angelika Kallakmaa (ELVL), Diana Kalvik (Sotsiaalministeerium), Risto Kask (Rahandusministeerium), Märt Moll (ELVL), Liina Nagel (Sotsiaalministeerium), Piret Sapp (Haridus- ja Teadusministeerium), Kaia Sarnet (Rahandusministeerium), Ain Tatter (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium), Mart Uusjärv (Rahandusministeerium), Tea Varrak (Haridus- ja Teadusministeerium), Rain Vipper (Keskkonna- ministeerium), Jüri Võigemast (ELVL).

Protokollis: Kaie Kungas (Rahandusministeerium)

Päevakord:

1. Riigi eelarvestrateegia 2019-2022 vaheprotokolli arutelu
2. eelarve läbirääkimiste uuendatud töökorra kinnitamine

Valitsuskomisjoni esimees **Jaak Aab** tervitas koosolekul osalejaid ning andis ülevaate riigi eelarvestrateegia läbirääkimiste seisust.

1. Riigi eelarvestrateegia 2019-2022 vaheprotokolli arutelu.

Taavi Aas tõstis esile, et omavalitsuste olukord on paranenud, kuid erimeelsuseid on endiselt. Eesmärk on, et omavalitsuste mured oleks riigi eelarvestrateegias markeeritud.

Jaak Aab tõi välja, et riigihalduse minister on esitanud taotluse omavalitsuste rahastamise suurendamiseks (tulumaksu, tasandusfondi, kohalike teede hoiu eraldise ja maakonna arendustegevuse vahendite suurendamiseks). Ühtegi otsust ei ole ning esitatud taotlusi ei ole kinnitatud, läbirääkimised jätkuvad.

Otsustati vaheprotokolli eelnõu kõik ettepanekud ja punktid läbi arutada.

Jüri Võigemast märkis, et liidud on täpsustanud läbirääkimiste lähtealuseid, sest mõned teemad on lahendatud.

Selgitati, et eelnõus on eelarvetabelid eelmisest aastast. Tabeleid uuendatakse ja pikendatakse 2022. aastani majandusprognoosi avalikustamise ning valitsuses riigi eelarvestrateegia läbirääkimiste otsuste järgselt. Õpetajate palgakasvu täiendavaid võimalikke vahendeid ei ole tabelites hetkel kajastatud.

Jaak Aab selgitas, et üldine suund on sihtotstarbeliste toetuste suunamine tulubaasi, et suurendada kuluautonoomiat. Järgmisel aastal on plaanis üle viia jäätmehoolduse ja

sotsiaaltoetuste ja teenuste korraldamise vahendid. Uued toetusmeetmed on mõned aastad sihtotstarbelisena ja seejärel suunatakse tulubaasi osaks.

Jüri Võigemast märkis, et tulumaksu osakaalu ja tasandusfondi kasv on omavalitsuste tulubaasi kasvu prioriteediks.

Jaak Aab vastas, et võimalikud muudatused selguvad riigi eelarvestrateegia läbirääkimiste käigus valitsuses.

Ain Tatter sõnas, et teede omandipõhise jaotuse analüüs on valmimas. Teede inventeerimisanalüüs on endiselt töös (esialgne hanke tööde tegija ei suutnud projekti lõpuni viia), loodetavasti valmib esmane versioon aasta lõpuks. Lisaks jaotatakse projektipõhiselt veel vähemasti 2019. a juhtumipõhist investeeringutoetust, mis nüüdsest lisandus kohalike teede hoiu eraldisele.

Jaak Aab täpsustas, et analüüsid näitavad selgemini võimalikku teede korrastamise rahastamisvajadust ning omandijaotuse korrastamise vajadust.

Jüri Võigemast ütles, et hariduse valdkonna teemad said töörühmas põhjalikult läbi räägitud.

Jaak Aab rõhutas üle, et ootame tagasisidet omavalitsuste hariduskulude arvlemise jätkamise teemal, mille vastamise tähtaeg on täna.

Jüri Võigemast vastas, et liidu poolt on omavalitsustele hetkeseisu tutvustatud ning kaardistatud omavalitsuste otsused. Enamus omavalitsusi nõustuvad arvlemisega. Omavalitsusliidu ettepanek on muuta põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse sätteid.

Piret Sapp lisas, et haridustoetuse tulubaasi andmise võimalusele tuleb lisaks tegevuskulude arvlemisele selgeks saada, kes vastutab keskkorralduse pakkumise eest. Struktuurifondide kasutamisel on Eesti võtnud eesmärgiks, et aastaks 2020 oleks alla 100 gümnaasiumi ning see on ühine eesmärk, mida tuleb arvestada. 2017/18 õppeaastal on 164 gümnaasiumiastmega kooli. Gümnaasiumihariduse vastutust tuleb vaadata koos kutsehariduse vastutusega.

Liidu poolt esitati ettepanek gümnaasiumite arvule seatud indikaator ja selle täitmise tähtaeg üle vaadata.

Diana Kalvik selgitas, et sotsiaaltoetuse ja teenuste osutamise toetus antakse alates 2019. a omavalitsuste tulubaasi. Esitatud on lisataotlus toimetulekutoetuse korraldamise kulude kasvaks, otsust veel ei ole.

Andrus Jõgi selgitas, et vahendite tulubaasi tõstmisel soovitakse kujundada rahastusskeem, mis võimalikult vähe erineks tänasest toetusest. Tasandusfondis saab seda läbi parameetrite suunata. Tulumaksu osas on keerulisem.

Diana Kalvik lisas, et raske ja sügava puudega lapsehoiu teenuse osas mahte ei suurendata, sest hetkel on samadel eesmärkidel võimalik kasutada ESF meetmeid. Asendus- ja järelhoolduse teenuse osas esitati lisataotlus palgakasvuks, kuid otsust veel ei ole. Tulubaasi saab üle anda kõige varem 2021. a.

Jaak Aab võttis kokku, et jäätmehoolduse osas on olnud mitmeid arutelusid taotluste ja aruannete osas. Eesmärk on tõsta vahendid tulubaasi, mille järgselt ei ole aruandlus enam vajalik ning omavalitsus täidab ülesannet vastavalt seaduse nõuetele.

Jüri Võigemast täpsustas, et läbirääkimisi jätkatakse jaotusvalemi väljatöötamise osas.

Mihkel Juhkami märkis, et omavalitsuste poolt on soov analüüsida seni saadud uute ülesannete (endised maavalitsuste ülesanded) tulude ja kulude suhteid.

Andrus Jõgi sõnas, et omavalitsuste tulubaasi kujundamisel on dividenditulu väga volatiilne ning ka rahvusvahelised organisatsioonid ei soovita KOVide tulubaasi kujundada ebakindlate tuludega.

Jüri Võigemast tõstis esile, et Eesti Linnade ja Valdade Liidu juhatuse poolt on ettepanek lükata edasi rahvastikuregistri seaduse kavandatud rakendamine 1. jaanuarini 2019 ning leida lahendused omavalitsuste tulubaasi vähenemise küsimustele ja kompenseerimisele.

Jaak Aab vastas, et probleem on teada, kuid kindlat otsust edasilükkamise ettepanekuks ning vastava eelnõu väljatöötamiseks ei ole. Tuleb jätkata arutelu ja läbirääkimistega ning tegeleda aktiivselt elanike teavitusega.

Jüri Võigemast kinnitas, et omavalitsusliit nõustub infotehnoloogia keskseks koordineerimiseks eraldatavate vahendite järkjärgulise vähenemisega järgneva nelja aasta jooksul. Liit analüüsib, millised muudatused on vajalikud.

Jüri Võigemast märkis, et liidu ettepanekud läbirääkimiste 2019. a riigieelarve lõpp-protokolli saadetakse mais-juunis. Ettepanek lõpp-protokoll riigihalduse ministri ning omavalitsusliidu esindaja poolt ühiselt peaministrile üle anda.

2. Eelarve läbirääkimiste uuendatud töökorra kinnitamine

Kaie Kungas kirjeldas, et töökorras on läbivalt muudetud Omavalitsusliitude Koostöökogu Eesti Linnade ja Valdade Liiduks. Lisaks on tehtud sõnastuslikke täpsustusi töökorras, et reeglistik oleks arusaadavam ning tehtud muudatusi tulenevalt väljakujunenud praktikast, vähendades vorminõudeid.

Angelika Kallakmaa tegi ettepaneku lisada, et läbirääkimiste koosoleku materjalid peaks esitama kolm tööpäeva enne koosolekut.

Hille Ilves tegi ettepaneku võimaldada töörühmades elektroonilist koosolekut.

Kaie Kungas vastas, et täpsustame töökorda vastavalt esitatud ettepanekutele.

3. Täiendavad küsimused.

Vahe-protokoll allkirjastatakse riigi eelarvestrateegia andmete täpsustumise järgselt ning allkirjastatakse digitaalselt. Korraldavad kontaktisikud Kaie Kungas ja Jüri Võigemast.

Jaak Aab tänas koosolekul osalejaid ja lõpetas koosoleku.

(allkirjastatud digitaalselt)

Jaak Aab

valitsuskomisjoni esimees